

הרגשתי שמשהו מסריח פה, שמישהו יושב בקו שלנו

אורי לינר קיבל את עיטור המופת על שניהל קרב ארטילרי תחת הפגזה כבדה וללא נשק

אחרי חמש שנים של נדודים בעולם ולימוד עיקרי תורת הזן היפני, נקרא אורי לינר לשירות מילואים במלחמת יום הכיפורים. הוא החל את המלחמה ללא נשק, כי איחר להגיע לנקודת איסוף המילואימניקים, אך הוא נשא עליו מספר סכינים, וזה, לדבריו, הספיק לו. עד סוף המלחמה הוא היה החייל המאובר בחזית – הוא אחז בשני מקלעים, מקלע נ"מ וכלי נשק קל. לינר התגייס לשייטת 13, ושירת במחוזרים הראשונים של יחידות מובחרות כמו הימ"מ וסיירת אגוז. הוא מספר שכשנקרא לוועדת העיטורים, הסבירו לו אנשי הוועדה שהם לא יודעים בדיוק כמה תארים מגיעים לו, מכיוון שחלק מהמלצות של חבריו לנשק התקבלו מאוחר מדי. לכן, יאלץ "להסתפק" בעיטור המופת.

מי האיש

סרן אורי לינר

קיבל את: עיטור המופת
מתני: מלחמת יום הכיפורים
תפקיד בעת האירוע: קצין סיוע ארטילרי בגזרת סיני
עיסוק ביום: בעל חברה לניהול תנאים סוציאליים, ביטוח והשקעות.

איך הכל התחיל

"אני לא יכול לספר על כל היחידות ששירתי בהן, אבל אפשר לומר שהן מובחרות ומסווגות. התגייסתי בנובמבר 1964 ומאוחר יותר הייתי שותף להקמת סיירת אגוז. בסיום חמש שנות שירות, עזרתי למג"ב להקים את היחידה המיוחדת שלהם, הימ"מ, והייתי חלק גם מהמחזור הראשון שלה. "כחמש שנים נדרתי והסתובבתי בעולם. הייתי חוזר מדי פעם למילואים. במסגרתם עברתי קורס קצינים ונהייתי קצין סיוע ארטילרי. תפקירי היה לקשר בין תותחנים וכלי טיס בקרב, ולהורות להם לאן לירות. הוכשרתי לכך, אבל לא הייתי תותחן. לפני מלחמת יום הכיפורים הספקתי לשרת במילואים פעם אחת בתפקיד הזה, לכן הייתי יחסית מנוסה בו. "עם פרוץ מלחמת יום הכיפורים, בדיוק חזרתי לארץ. למדתי פסיכולוגיה וכלכלה באוניברסיטת תל-אביב וגרתי בעיר. דווקא ביום הכיפורים נסעתי להורי בחיפה, ולכן גם את הצווים שנשלחו אליי הביתה, ראיתי רק ביום ראשון למחרת. ארבעה צווים היו מודבקים לדלת, והורו לי לנסוע למקום איסוף, שכבר היה כמובן ריק כשהגעתי. לא ידעתי מה לעשות. לא יכולתי לשבת בבית ולחכות.

צילום: עמית פייס

אורי לינר. "למדתי לחיות את ה'כאן ועכשיו'"

"לקחתי את כרטיס הנסיעה שצורף לצו ונסעתי לקסטינה. רוב הכוחות כבר עזבו את המקום, אבל היה שם סמג"ד, שאמר שאם אני כבר שם והכוח שלי עוזב, צריך שמישהו יביא תחמושת מבסיס חימוש. כך בובותי בערך יומיים. כמעט השתגעתי מזה".

כך ניצלנו

"המצב כבר היה ממש רע בחזית, ושמעתי שיש קבוצת פקודות להקמת כוח מיוחד שהוגדר כעתודה מטכ"לית. חיפשו מתנדבים, וכמובן שברגע ששמעתי על זה קמתי והלכתי. מפקד אותו הכוח היה סא"ל יעקב לפידות, שהיה אז מג"ד שריון שפיקד על חברה שהיו באמצע קורס קציני שריון. אליהם צירפו אחד שהיה תותחן במקצועו, ואותי. ירדנו לסיני, לתעלת סואץ, ושם התמקמנו בגזרת התעוזים שמול אלכסנדריה.

"הקרבות נמשכו כל הזמן. ברגע שהגענו לגזרה התפצלנו, וישבנו על הגבעה שמעל המעוזים, שבקצה שלה היה בונקר. משם ניהלנו את הקרבות, אבל כל הזמן נשארנו באותו המקום, בגלל שבליה נסוגנו

לינר הצעיר. יצא מהאבק וקילל: "קיבינימט, המצרים האלה"

מהגבעה והמצרים התקרמו בחזרה. אני, יש לי קוצים בתחת, ולא יכולתי לסבול את זה. הייתי מסתובב על הגבעה ומוצא על מה לירות. מבקש שיתנו לי אש מהתותחנים מאחור, ואמרו לי שפשוט אין. "כעבור זמן מה, התחלנו לחטוף אש מאוד מדויקת. חטפנו אש, קטיושות, תותחים. היינו זזים מטר ומיד הייתה עלינו שוב אש. הרגשתי שמשהו מסריח פה, שמישהו יושב ממש בקו שלנו. הקש ששבר את גב הגמל היה כשעליתי על טנק, ונחת פגז כל כך מדויק, שהוא העיף אותי אחורה על הארמה. כשנפלתי, הבנתי שיש הרבה מכתשים שנוצרו מפגזים על הארמה, ועדיף שאני כבר אשאר שם עם מכשיר הקשר וארווח משטח האש מה קורה ומי יורה עלינו.

"הבנתי שמישהו מטווח אותנו. ישבתי שם באמצע שטח האש ואמרתי להם לאן לכוון את התותחים. בהתחלה, כשביקשתי אש, אמרו לי שאין. מאוחר יותר נתנו לי שני קנים, ובסוף קיבלתי את כל התותחים. יריתי עליהם פעם מכאן ופעם מכאן – הם לא ידעו מאיפה זה נפל עליהם. רק בלילה הייתי עולה מהשוחה לכמה שעות ומיד חוזר. אני לא זוכר אפילו כמה ימים עברו בשטח ההוא.

"מתישהו, באמצע הקרבות, עברתי בין הצוערים של קורס קציני השריון, וסימנתי להם בעט ידוק את דרגות הסג"ם על הכותפות. הגיע להם לסיים כבר את הקורס.

"אחרי הפרשה הזו, לקחו את הכוחות שלנו אחורה. כוחות רבים רוכזו לקראת תאריך ה-14.10, ודובר על הצליחה של אריק שרון את התעלה. בשלב הזה בא אליי המג"ד ואמר שהוא כבר שם לב שירי בכל יד כל ב.י. הוא ביקש שאשאר לצדו והוא יקשיב לעצות שלי. לי בכלל לא היה נשק כל הזמן הזה. אבל זה לא היה נורא, מצאתי M-16 בדרך, ובכלל אני סכינאי. אני פועל הכי טוב עם סכינים. ה-14.10 היה בדיוק יום ההולדת שלי, ואני זוכר שביקשתי הרבה כלים מצריים פגועים כמתנת יום הולדת.

"לקח לנו כמה ימים לצלוח את התעלה ולהתפרס בצדה הרחוק, אבל לבסוף עשינו זאת. באזור השטחים החקלאיים, ליד כמה חושות וחווה, נעמדנו – הנגמ"ש שלי, הג'יפ של המג"ד, הג'יפ של המח"ט וטנק – בטור עורפי על אחד הכבישים-גשרים שחצו את השטחים החקלאיים הטובעניים.

"עמדנו שם, וכביכול הכל היה בסדר. משמאל לאזור בו היינו ממוקמים, ולפני הכוח הישראלי הנוסף שהיה שם, הייתה קבוצת עצים. הרחתי שמשהו מסריח הולך לקרות כאן, הרגשתי שאנחנו חשופים. בשלב מסוים של תצפית על האזור, ראיתי תנועה בין הצמחייה. הודעתי למפקדים, אבל הם אמרו שאלה כוחותינו. אני, בכל אופן, לא הייתי שקט. במנזר הון שהייתי בו ביפן, סיגלתי כוחות שאפשר לקרוא להם מיסטיים, על-טבעיים. אני יכול לחוש דברים שאחרים לא מודעים אליהם.

"פתאום אמרתי לטוביה, המט"ק שפיקד על הנגמ"ש שהייתי בו: 'סע, צא מהמקום!'. הוא בכלל ישן, לא הבין מה אני רוצה. לקחתי את הקסדה שלי ונתתי כזו בומבה על הראש לנהג, שהוא מיד לחץ על הגז. עליתי בקשר ואמרתי לכולם להסתלק משם, ואז נורו כמה פגזים מכיוון הצמחייה. הפגז הראשון פגע בעץ רקל שהכוחות שלנו היו מאחוריו, אבל הפגז השני פגע ישירות בטנק והרג את המט"ק במקום.

"שוב עליתי בקשר ודיווחתי שירים עלינו. עקפתי עם הנגמ"ש שלי את כולם, אבל לא הצלחתי להגיע למקום שטוב להלחם ממנו. אמרתי 'לעזאזל, זה לא עסק'. נצמדתי לאיזו חושה בעלת שתי קומות, שהייתה כפינת השטח, תפסתי בקורה שלה וקפצתי אל הגג. משם ראיתי בדיוק מי יורה לאן.

"פניתי למג"ד בקשר ואמרתי לו להורות לכולם לעלות לתור שלי, ואני אכוון אותם לאן לירות. בהתחלה הקמב"ץ לא הסכים לירות, כי הוא לא הבין לאן אני מכוון – הוא הרי לא ראה כלום. התחלתי להרים אבנים, ולזרוק אותם לכיוון שאליו אני רוצה שהוא יכוון. כנראה בגלל האבנים, המצרים ראו שאני על הגג, וירו פגז על החושה. חצי הקומה העליונה קרסה, ואני יחד איתה. כל החברה לא ידעו מה קורה איתי, כי החושה עשויה מבזבז ותבן, והיה ענן עשן עצום.

"מאוחר יותר סיפרו לי שנראיתי כמו נביא זעם מאיזה סרט. יצאתי מתוך ענן חול ואבק, עם הזקן הגדול שלי פרוע, משפשף את העיניים ומקלל: 'קיבינימט, המצרים האלה'. הייתי כל כך זועם שמיד קפצתי על גג אחד והמשכתי לכוון משם. אני זוכר שהמג"ד אמר אחרי שהוא ראה אותי: 'מי זה המופרע הזה בכלל?'".

בתום הקרבות

"אני היחיד שידוע לי עליו שנשאר במילואים במשך שנה שלמה אחרי סיום המלחמה. לא נתנו לי ללכת. כל מג"ד ששמע עליי ביקש שאבוא, ויצא שאת רוב תקופת השירות ההיא עשיתי בכוח של אמיר יופה. סיימתי את המילואים בדרגת רס"ן, אבל לא רק את זה קיבלתי – במהלך הקרבות יצא לי לעצור לבר לחלוטין חוליה של שישה מצרים ומפקד בדרגת אל"ם, אז בסוף המלחמה המג"ד, לפידות, נתן לי אישור מיוחד לקחת כמתנה את הנשק האישי שלהם ואת האקדה של הקצין הבכיר. המשכתי להתגבר לשירות תקופה ארוכה. סיימתי את תפקידי לפני עשר שנים, ומפעם לפעם קוראים לי שוב".

כך השתניתי

"מהסיפור הזה לא השתניתי. אבל באופן כללי, אני משתנה כל הזמן. במנזר הון למדתי לחיות את ה'כאן ועכשיו'. אני הוא הדבר שאני עושה, ואני הרגע".

העיטור ואני

"העיטור לא שינה אותי. לא רציתי לקבל אותו בכלל. לקח הרבה זמן למצוא אותי ולזמן אותי לוועדה, כי נדרתי בחו"ל. ובכל-זאת, היה נעים לשמוע שקיבלתי את ההמלצות וששמעו עליי במחלקת היסטוריה מאנשים כמו יעקב לפידות, גבי עמיר ואמיר יופה".

נועה להב